

Nr 156

Av herrar Franzén i Träkumla och Gustafsson i Stenkyrka,
om Gotlands placering i ortsgrupphänseende.

Det system som hittills tillämpats genom rikets indelning i olika dyrorter har medfört uppenbara orättvisor för stora folkgrupper. Upprepade framstötter har gjorts från olika håll för att få till stånd ändringar i denna indelning, men det har varit förvånansvärt svårt att nå resultat.

För gotlänningarnas vidkommande har placeringen i ortsgrupp tre varit klart orättvis. Lokala prisundersökningar har gång på gång redovisats som bevis på det orimliga förhållande som rått. Redan 1962 konstaterade statens pris- och kartellnämnd att Visby hade samma indextal som Stockholm, och sedan dess har nya undersökningar visat att förskjutningar förekommit, som varit till gotlänningarnas nackdel jämfört med t. ex. fem-orten Stockholm.

Den 3 september 1964 uppvaktade representanter för Gotlands fackliga centralorganisation och Gotlands TCO regeringen, varvid man lade fram ett utredningsmaterial som visade det orimliga i att Gotland var placerat som tre-ort. Något påtagligt resultat av denna uppvaktning har ännu inte kunnat skönjas. I olika sammanhang har hänvisats till den prisgeografiska undersökning som statistiska centralbyrån haft i uppdrag att göra. Denna undersökning blev klar i december i fjol och överlämnades då till regeringen. Undersökningen bekräftar i stort sett vad man hela tiden känt till genom de lokala undersökningar som vidtagits.

Av undersökningen framgår, att det är dyrare att leva på Gotland än i Stockholms stad. Undersökningen har gått till på det sätt att man satt ett indextal på 1 000 för Stockholm för att sedan räkna fram olika lokala variationer kring detta medeltal. För Gotlands vidkommande har man då kommit till indextalet 1 011 vilket innebär att levnadskostnaderna är drygt en procent högre på Gotland än i Stockholms stad. Att under sådana förhållanden ha en spännvidd på två ortsgruppsklasser mellan Gotland och Stockholm ter sig som en ren orimlighet. Sedan den prisgeografiska undersökningen nu kommit som en ovedersäglig bekräftelse på vad som under lång tid framhållits från gotländskt håll, finns det inte längre något skäl mot en omedelbar uppflyttning av Gotland till ortsgrupp fem.

Det gotländska näringslivet har under senare år kännetecknats av en glädjande expansion. Nya orostecken har emellertid dykt upp och nya ansträngningar måste nu göras om inte ön skall gå en ny »utvandringsperiod» till mötes om några år. Detta är ytterligare ett skäl varför man måste handla

snabbt och utan tvekan, när det gäller att undanröja en klar och bevisad orättvisa i lönesättningen för de befattningshavare som påverkas av dyrortsgrupperingen.

Med återopande av vad vi här anfört hemställer vi,

att riksdagen för sin del måtte besluta att Gotland med snabbast möjliga verkan uppflyttas i ortsgrupp fem inom den statliga lönegrupperingen.

Stockholm den 21 januari 1966

Nils Franzén
i Träkumla

Torsten Gustafsson
i Stenkyrka

Nr 157

Av herrar **Oskarson och Magnusson** i Tumhult, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken.*

(Lika lydande med motion nr 117 i Första kammaren)

Enligt statsverkspropositionen har under punkten B 39 för vård och underhåll av det stora antal fornlämningar och byggnadsminnen som hålles i stånd inom vårt land föreslagits 425 000 kr.

Riksantikvarien, som har äskat 939 000 kr., motiverar detta bl. a. genom att peka på att det föreligger ett sedan flera år tillbaka ackumulerat behov av underhållsarbeten på de byggnader och ruiner som riksantikvarien bär ansvaret för. Många av dessa minnesmärken, bland vilka flera av vårt lands främsta historiska byggnader befinner sig, är i ett mycket dåligt skick och i ett starkt behov av en snabb renovering om icke oersättliga värden skall gå till spillo.

En uppräknig av anslaget för dessa ändamål med 100 000 kr. utöver vad som föreslagits skulle ge riksantikvarien möjligheter att förverkliga upp- rustningen av ytterst angelägna objekt.

I enlighet med byggnadsminneslagen skall i vissa fall ersättning kunna utgå till ägare av byggnad som riksantikvarieämbetet förklarar för byggnadsminne. För att kunna fullfölja lagens intentioner har riksantikvarien